

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

At en Forhandling mellem det danske Socialdemokrati paa den ene Side og J. Patursson paa den anden skulde kunne skade Danmarks Omdømme i Udlændet, er yderst tvivlsomt. Vi lever jo i Forhandlings Tidsalder, saa en Forhandling som før nævnt absolut ikke kan virke overfor Udlændet paa samme Maade, som L. S. ser paa Sagen, et Syn, der er nær beslægtet med Dr. Mottesens Teori om anden Rangs Stater, der bygger paa foreldede Anskuelse, som — for at citere L. S. — er et forlængt overfløjet Stadium.

Streymur.

En færøsk Digter.

William Heinesen: *Stjernerne vaagner.*
Digte. (Levin & Munksgaard. 51 Sider.)

Man skulde tro, at Øerne i Atlanterhavet med deres barske Natur og haarde Livsvilkår var det rigtige Sted for en moderne Romanforfatter; men hidtil har Færøerne kun fostret tre begavede Lyrikere: Djuurhuus, Chr. Matras og William Heinesen. Allerede med sin første Digtsamling vakte Heinesen Forventning, og naar han nu udgiver sin fjerde, er Forventningen ikke svækket, men Løfterne heller ikke indfrie.

Heinesen er et betydeligt lyrisk Talent, fast i Formen og klar og ægte i Oplevelsen. I »Stjernerne vaagner« mærker man en tydelig Paavirkning fra Sophus Claussen. Det er ikke uforstaaeligt. Paa en Tid, hvor Lyriken var blevet et Instrument, der spillede af sig selv og ikke engang skulde trækkes op, slog Claussen simpelthen Grammfonen i Stykker. Hans Inderlighed og fantasifulde Sindrighed maa virke stærkt paa en moderne, ung Lyriker, og det værdifuldeste i den unge, danske Versekunst har da ogsaa Sophus Claussen til Forudsætning.

Bestanddelene i Heinesens Forestillingsverden er det strengt personlige og det kosmiske:

Frem gennem Natten gaar Stjernerne
Tog,
det myldrer med Sole i Leg, i Dans,
Bjergene staa og ser derpaa,
svøbt i Hvirvel af Stjernelgals!

Det sneer med Sole i Leg, i Dans,
de daler som Fnug paa Jorden ned —
Jeg mærker som Glimt igennem mit
Sind
de lystige Stjerner Fortrolighed!

Endnu er der længe til Verdens Vaar.
Men i det himmelske Straalespil
har Sjælen genkendt sin inderste
Drom,
sin egen evigt vaarlige Ild . . .

Disse fint formede og aldeles ægte Linjer er typiske for Heinesens Kunst. Men man savner i hans Digte det aktuelle og det sociale. Han har ligesom slaaet en lysende Ring omkring sig. Over ham er Stjerner og Sole, de klare, simple Tegn paa Kraft og Mening, og under ham den haarde Jord, der er gammel og prøvet og klog — men ved Siden af ham er der ingenting.

Man kommer til at tænke paa en Drenge, der tænksomt og drommende betragter en tilsiet Rudes Blomster og sære Arabesker. Men udenfor Vinduet gaar Livet sin Gang, og der sker noget hver Dag. William Heinesen, kom ud og leg!

Hans Kirk.
(»Social-Demokraten«, København).

J. WAAGSTEIN: SONGBOK FØROYA SKÚLA (H. N. Jacobsens bókahandil 1930).

Seinrapartin í árinum 1906 sendi J. Waagstein, kennari og organistur í Tórshavn, út sína fyrstu útgávu av »Songbók Foroya skúla«. Henda fyrsta útgáva, id var ein roynd til at fara inn føroyskan sang í Foroya skúla, var útbúgvinn við tí songtilfari, id tá var til taks og kendist nýttuligt fyri børn. Bókin kom út í heftum, tey fyrstu við føroyskum songum og hini við føroyskum kvæðabrotum, umframt eitt seinasta hefti, har upptíknir vóru aðrir nordiskir sangir.

Tað er ein stóur aðalmunur millum útgávuna av 1906 og hesa í 1930. Meðan hin fyrsta útgávan saknaði frágreiðandi viðmerkingar og nótar yvir songorðunum — nótahefti kom út serstakt — so er henda útgávan útbúgvinn við tí, id okkara tíð krever av einari skúla-songbók: leiðbeining fyri at fáa eina vælljóðandi songrodd, frágreiðing um teljing og skjótleika, nótafróði og sundurbýting, og nótar til hvønn song. Songbókin er bygd á hitt belgiska lagið í songfróði. Hetta ger bókina týðningarmikla og vil koma bæði kennarum og børnum til góðar.

Í fyrsta parti, sum útomin er, kann tað lætt skiljast, at serliga hevur verið haft í huga at tíkið við slíkar sangir, id best hava kunna fæstast og lættast hava verið at sungið hjá teim yngru børnunum. Og eftir eftirskrift útgevarans vil annar partur koma at innihalda sangir, id eru ein mun torforari at syngja og soleiðis meiri eru skikkaðir til at útbúgva barnasongroddina til at vera so fullgjøglað, sum hon fáast kann í barnaárunum.

Bókin er prentað hjá H. N. Jacobsen, og látið hugsað verður um, at nótnarir í bókinu ikki eru settir, men hvor regla er »seliché«, má tað ásanast, at væl er komið yvir hetta torfara prentingararbeiði, id umframt at vera vælgiørt eisini er vakurt. Tær fáu villur, sum í eru, vóru ikki komnar, um útgevarin var lærður prentari, ella prentarinn kendur í musikkfróði. Hetta er tí ikki atfinning vert.

Men at eitt og annað, bæði viðvíkjandi songi og logum, kundi verið óðrvísi, er óivað. T. d. er ein av okkara bestu barnarykjarum, Jac. Hansen, bert representaraður við einum sangi, og skaldið R. C. Effersoe hevur bert fingið ein song við í hesum hefti. Men hetta verður kanska afturbøtt í øðrum hefti.

Viðvíkjandi songlogum er eisini vert at minna á, hvussu rívaligur útgevarin var við at prenta log til »Eg oyggjar veit« í tí fyrstu útgávuni av »Songbók Foroya skúla«. Har vóru ikki minni enn trý ymisk — ja so ymisk — log til hetta vakra fosturlandskvæði: Lagið til »Eg oyggjar veit« eftir Jóni Jónsyni, enn eitt lag til hetta sama kvæði eftir fyrr. amtman Bærentsen, (tað sigst annars at vera skrivað í einari knappari vending), og — »Svend Tveskæge«.

Í hesari útgávuni er bert »Svend Tveskæge« tikið við, og tað við undra mangan, umframt undirritaða. Tí — tað sleppst ikki uttanum — tað var bæði ferð og dāmur yvir »Eg oyggjar veit«, meðan hann í mannfold var sungin eftir sínum egna lagi av Jóni Jónsyni, og hann verður til bert drynj, hvussu nær ein leggur sær við at fáa høpi í hann eftir »Svend Tveskæge«.

Tað er synd fyri bornini at týna hetta eina lagið inn í tey, og tað er synd fyri henda vakra fosturlandsang, at hann verður drynjaður og ikki sungin.

Eisini týkist mær tað heldur logið, at eingin 2. rodd er logd til lagið á »Tú alfagra land«. Eingin kann siga annað, enn at hesin fosturlandsongur verður nógv sungin, bæði av børnum og vaxnum fólki, og hevði tað tí eisini verið rætt, um tað í bókinu stóð ein 2. rodd til lagið.

Enn kann kanska vera loyvt mær at nerta við eitt annað lag, lagið til »Heimsjúkur«, kvæði eftir Jóannes Patursson, í hetta lagið herjist so beinleiðis við innihaldið í kvæðinum, at tað tekur burt tað kenslurika, id ein merkir við bert at lesa kvæði. »Heimsjúkur« er skrivað í Keypmannahavn, har skaldið kennir heimlongsulin brenna sær í barmi, og hann eggjast at skriva sína eymu og hjartaligu heimlandstrá í eitt kvæði, id andar av eymum langdandi kenslum. Tað er tí ikki væl valt at lata eitt so av mjúkum kenslum gjøgnumandað kvæði fáa eitt so hart lag, sum tað í bókinu stendur. Eg vil vera við, at eg bæði havi høyrð og sæð eitt lag til hetta sama kvæði, har allt tað eyma, allt tað kenslurika var komið til sín rætt.

»Songbók Foroya skúla«, fyrsti partur, er 98 blaðsíður, og her eru 48 sangir. Prísurin er 2 kr. 35 oyr.

M. S. Viðstein.

Frá útheiminum.

Fólkasambandið.

Fólkasambandið, id hevur sæti sítt í Genéve, byrjar nú fundir sínar. Uttanríkisráðharri Bretlands, Arthur Henderson, verður presidentur og leiðir ráðagerðirnar. Tiltaksprezidentur er hin danski uttanríkisráðharrin Munch.

Millum teir mest fløktu spurningar, id her koma til viðgerðar, er viðurskiftini í Týsklandi og Polen. Sum tilgongdin hevur verið í seinastum í Polen, har Pilsudski er farin fram við miklum harðskapi móti móttøðumunnum sínum, eru ikki ljósar vónir um at fáa semju í lag har. Tá hevur Arthur Henderson verið í lótum fyrr og greitt ræðuligari mann enn Pilsudski.

Umframt hitt politiska rumblid í Týskalandi stendur krígsskaðendurgjald Týskalands á dagsskránni. Táid afturat kemur, at peningaviðurskiftini í hesum landi eru heilt vanalig nú um stundir, verður Týskaland boýgt niðir í slíka neyð og armóð, at koma kunna uppreistrar innlendis, id kunna volda skaða fyrri alla Europu. Teir, id endurgjaldið skulu hava frá Týskalandi, siga seg vera í somu trongu skón, peningaliga.

Hetta verður ein stór fløkja hjá fólkasambandinum at greiða — og Stresemann er deyður.

U. S. A. byrjar uttrakstur.

Arbeidsministerin í U. S. A. hevur í senatinum givið sítt viðmæli til eitt uppskot um at byrja at reka teir útlendingar út úr statunum, id á ein ella annan hátt eru sekir í lógbrotum. Lóguppskotið ger í heilatið reglurnar um útrakstur nógv strangari, enn teir hava kennt higartil.

Eftir ætl verður uppgivið, at tað eru 400.000 útlendingar, id ólógliga búgva í U. S. A., og tað verður hildið, at 100.000 av hesum kunnu rekast út.

Bretland og hungurskoyrrin.

Tað vóru við ársins enda o. u. 2 mill. 286000 arbeidsleys menniskjur í Bretlandi.

Ríkisstýrið hevur arbeitt við hesum máli og framsett uppskot til verju móti svongd og neyð, id herjir á hitt bretska arbeidaraðfólki, og samfíðis eru játtáðar 135 mill. pund sterling (= 2430 mill. danskar krónur) til at bota um standin.

100 mill. pund skulu nýstast til umvoling av brúgvum og breytum, víðkan av havnum, bygging av undirjörðsbreytum og onnur kommunal arbeidir, meðan 35 mill. pund skulu nýstast til gass- og vatnverk, almenna bygging o. s. fr.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Soretsmedlemmer.

Følgende Herrer er beskikede til Soretsmedlemmer:

Indtil Udgangen af 1932:

Skiisfører Hans Pauli Hansen, Thorshavn. Navigator Jens Ludvig Olsen (Lava), Thorshavn. Baadebygger Laurits Debess, Thorshavn. Navigator Johs. Jacobsen, Klaksvig. Havnebetjent Hans Erik Olsen, Klaksvig. Fisker Joen Pauli Poulsen, Fuglefjord. Skiisfører Ole Petersen, Fuglefjord. Skiisfører John Olsen, Vestmanhavn. Skiisfører Johan Johansen, Sandevaa. Fiskeskipper Hans Christoffer Svaboe Joensen, Sorvaag. Skiisfører Joen Peter Madsen, Sand. Tommermand Niels Christen Nolsøe, Vaag. Kohmand Jacob Magnus Wejhe, Vaag. Tomrer Th. M. Strom, Transisvaag.

Indtil Udgangen af 1934:

Navigationsfører Jens Pauli Andreasen, Thorshavn. Skiisfører Joen Christiansen, Thorshavn. Kohmand C. C. Johansen, Thorshavn. Baadebygger Joen Joensen, Morkenore. Navigator Knud Ellingsgaard, Ejde. Navigationsfører H. Djuurholm, Glibre. Navigator Jacob Martin Egholm, Kvalvig. Skiisfører Hans Chr. Christoffersen, Vestmanhavn. Skiisfører Laurits Weyhe, Sorvaag. Skiisfører Thomas Joensen, Skaalevig. Fisker Joen Nordbo, Sand. Skiisfører Einar Berthelsen, Tveraa. Fhv. Skiisfører Jens Mortensen, Transigv.

Skiparalønin.

Reiðarar hava sett fram uppskot til »Føroya skipara- og navigatorfelag« um at læka procentlønina, id fiskiskiparnar fáa. Hetta uppskot um lønlekan skiparanna hevur verið til umrøðu í »Skiparafelagnum« og fekk ongar smdir.

Búnaðarfelag.

Havnin hevur altíð haft nógv felag, men hóast búnaðarfelagini í seinri árum hava tryklast um allar Føroyar, so hevur einki búnaðarfelag verið í Havn fyrr enn nú. Um dagin var í Havn stovnað »Búnaðarfelagið« fyrri Tórshavn og Tórshavnar uttanbyggja sókn.

Veðurlagið.

Hóast tað hevur verið hoggett mest alla vikuna, so hevur gingist illa hjá tí kava, id niður er komin í býnum, at fingið frið, sjálvt tað at frostið hevur verið í parti við honum. Regnið á næstan øllum æltum hevur skjótt gjørt kál á honum. Leygardagin var akvavað allastaðni einaferð enn.



»Dr. Alexandrina«.

id fara skuldi frá Keypmannahavn 20. í hs., fer fyrst út 23. áleiðis til Leith og ventast ikki til Tórshavnar fyrr en mikudagin 28. í hs.

Fólkatingsmaðurin

fór til Danmarkar við »Lyru« leygarkvöldið. Nær umboðsmaðurin fer, hoyrist einki um enn.

Mitens

hevur í »Føroyatíðindi« skrivað grein um føroyskan politikk. Hon letur ikki til at vera togd úr tonnum á hansara flokksformanni, tí Mitens fer harðliga móti tí starvi, id summur hava, at tala um føroysk-donsk viðurskifti í fremmandum landi.

»F. F.«.

Tað er býrgt ein sóknardeild av F. F. fyrri Tórshavn og Tórshavnar úttanbyggjasókn. Sóknarformaður er Poul Juel Djuurhuus, Tórshavn, tilkastmenn: Bærent Nielsen, Hvítanes og Trond Lydersen, Tórshavn.

Eykating?

Á fundinum í Tórsholl leygar kvöldið var samtykt at biðja lótingsmenn krevja eykatingsetu, vegna uppskotið um prís-garantiin.

Selustøða fiskimanna.

Á stjórnarfundinum í F. F. er samtykt at byrta selustøðu, ásamt uppskotið frá Nolsøyer sókn, id hevur staðið her í blaðnum.

Fundur í Tórsholl.

Ein trýmannanevnd í »Havnar Arbeidsmannafelag«, J. A. Rasmussen, Johan S. Johansen og Johs. Hansen, hava reist málið um at fáa statin til at garantera føroyskum fiskimönnum ein minsta prís fyrri teirra triðingspart. Hetta stóra mál var borið fram á fundi seinasta leygarkvöldi í Tórsholl. Ríkisdagsmenninir, lótingsmenn, skiparafelagið, reiðarafelagið, stjórn fiskimannafelagsins og allir í Havn staddir fiskimenn vóru innbjóðandi. Eisini pressan var innboðin.

Málið var framlagt og væl undirtikið. Fólkatingsmaðurin, landstingsmaðurin og felagsskrivari F. E. stálaðu seg um hitt framlagda mál. Meðan fólkatingsmaðurin og felagsskrivari »F. E.« tóku reiðiliga væl undir, so lovaði landstingsmaðurin at styðja málið, um tað kom í ríkisdagin, í tí vón at hetta bert var fyrirlis.

Fundurin verður nærri umtalaður seinri.

Nýggir bankar.

ella peningastøður, eru nógv í umrøðu í hesum degum. Eia innsendari lýsir í »Dimmal« eftir einum fiskiskapsbanka, og arbeidssnevndin fyrri »Sjóvinnulánsgrunninum« heitir á Føroyingar, at styðja hesa fyrirtoku. Eisini verður samlaðar undirskriftir á eina umsókn til Løgtingið um at stovna »Føroya nationalbank« id skal hava rætt at senda út seilpening.